

MUZIKOTERAPIE A SPECIFICKÉ PORUCHY UČENÍ

Eva Martinková

BENÍČKOVÁ, M. *Muzikoterapie a specifické poruchy učení*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a. s., 2011. ISBN 978-80-247-3520-7.

V loňském roce se na pultech českých knihkupectví objevila dlouho očekávaná publikace *Muzikoterapie a specifické poruchy učení*, která je první knihou svého druhu u nás. Vzhledem k rostoucímu zájmu odborné veřejnosti o umělecké terapie v kontextu speciální pedagogiky je zpracované téma více než aktuální a žádané. Jak v úvodu píše autorka Mgr. Marie Beníčková, Ph.D., spojení muzikoterapie a specifických poruch učení vyžaduje propojení teoretických i praktických poznatků nejen z vědního oboru speciální pedagogiky a muzikologie, ale také z psychologie, psychoterapie, hudební psychologie, lingvistiky a dalších.

Autorka v knize vychází zejména z vlastních bohatých zkušeností – mimo jiné je zakladatelkou a hlavní lektorkou školy Akademie Alternativa, která v současnosti jako jediná v České republice vyučuje Metodiku muzikoterapeutické intervence u klientů se specifickými poruchami učení v rámci vzdělávacích programů akreditovaných MŠMT a připravuje tak v této oblasti erudované therapy, opírá se však i o nezbytnou teoretickou bázi.

Publikace je tematicky diferencovaná do tří kapitol, které jsou dále rozpracovány do podkapitol. Systematické uspořádání informací umožňuje čtenáři nejen snadnou a rychlou orientaci, ale současně také integraci jednotlivých poznatků, jejich vzájemné propojení a aplikaci do praxe.

V první kapitole autorka vymezuje základní terminologii z oblasti muzikoterapie a specifických poruch učení. Věnuje se pojmu muzikoterapie, muzikoterapeutický proces, dále popisuje netradiční muzikoterapeutické hudební nástroje, specifické poruchy učení a reedukaci specifických poruch učení.

Následující kapitola *Metodika muzikoterapeutické intervence u klientů se specifickými poruchami učení* vysvětluje Muzikoterapeutický model u klientů se specifickými poruchami učení a možnosti jeho využití. Metodika zde

uvedená vychází z výsledků dlouhodobého výzkumu¹ o pozitivním působení cyklu muzikoterapeutických cvičení na zlepšení sluchové percepce u žáků, kteří mají diagnostikovány potíže v této oblasti. Obtíže ve sluchové percepci spolu s dalšími oslabeními pak zapříčiňují školní neúspěšnost. Metodika dále čerpá z Metodiky Hudby těla – české muzikoterapeutické metodiky. Velmi přehledná metodická grafická znázornění, která jsou v textu uvedena, efektivně napomáhají předkládanou metodiku pochopit. Kapitola také pojednává o možnostech vzdělávání ve škole Akademie Alternativa.

Třetí kapitola knihy věnuje pozornost sedmi základním oblastem, ve kterých mají osoby se specifickými poruchami učení nejčastěji obtíže – motorice, percepci, komunikačním schopnostem a dovednostem, lateralitě a spolupráci mozkových hemisfér, pravolevé, prostorové a časové orientaci, tělesným a duševním vlastnostem a chování dítěte. Obsahuje pro každou ze zmíněných oblastí praktická muzikoterapeutická a relaxační cvičení, zpěvník písní s instrumentálními doprovody – v podstatě jakýsi návod pro muzikoterapeuty, jak lze tato cvičení přizpůsobit individuálním požadavkům konkrétních klientů, jak je obohatit, variovat.

Knihy není podrobnou deskripcí problematiky muzikoterapie a specifických poruch učení a není to ani jejím cílem. Autorka k tématu přistupuje především z pohledu praxe a poskytuje zájemcům o téma bohatou inspiraci v podobě popsané metodiky, praktických cvičení, příkladů z muzikoterapeutické praxe a kazuistik, přičemž úspěšnost metodiky a cvičení dokládá výsledky výzkumu. Kniha je proto velmi zajímavým a cenným studijním materiálem především pro terapeuty, speciální pedagogy a psychology z poradenských zařízení, lékaře a další odborníky a zájemce o tento fenomén. Publikace svým zvoleným tématem, způsobem zpracování a především bohatým obsahem zaplnila mezeru v této oblasti speciální pedagogiky, psychologie i terapeutických technik a naplnila tak očekávání široké odborné veřejnosti.

¹ Autorka výzkum zpracovala v rámci doktorského studia na PdF Masarykovy univerzity v Brně.

Adresa pracoviště

Mgr. Eva Martinková

Pedagogicko-psychologická poradna Olomouckého kraje v Olomouci

U Sportovní haly 1a

772 00 Olomouc

e-mail: martinkova.eva@centrum.cz